

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Lucas 11, 5 - 8
Ochtenddienst

Broeders en zusters

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Lied : Psalm 66 : 1 en 7**
4. **Lezing van de wet**
5. **Lied : Psalm 143 : 1 en 2**
6. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
7. **Schriftlezing : Genesis 18 : 16 - 33**
8. **Lied : Psalm 17 : 1 en 3**
9. **Tekst : Lucas 11 : 5 - 8**
10. **Lied : Psalm 81 : 8**
11. **Dankzegging en voorbede**
12. **Slotzang : Psalm 16 : 1 en 3**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Wie van ons heeft het grootste geloof? Wat denkt u? De predikant?? Omdat hij nu eenmaal predikant is en dan moet je wel een groot geloof hebben. Ik zou willen dat het waar was. Dat het eenvoudige feit dat je predikant bent ook betekent dat je een groot geloof hebt. De ouderling dan misschien? Of de diaken? Het zou kunnen, maar het is niet gezegd. Het feit dat je ambtsdrager bent, betekent niet dat je ook een levend en krachtig geloof hebt. Ook ambtsdragers, predikanten, ouderlingen en diakenen, kunnen achter blijven in het geloof.

Misschien dan die broeder of zuster die zo'n ingrijpende bekering heeft mee gemaakt en daar zo blij over kan vertellen. Ja, daar kunnen we met enige jaloezie naar kijken, naar iemand die zo'n moment van bekering heeft gekend. Ik weet dat bij menig catechisant het verlangen leeft naar zo'n ervaring. Toch, hoe mooi zo'n ervaring is ook, die ervaring is niet de garantie van een levend geloof. Net zo min als de hevigheid van de verliefdheid in verkeringsstijd iets zegt over het geluk dat later in het huwelijk ervaren zal worden. Net zo min zegt de wijze en intensiteit van de bekering iets over de grootte van het geloof later.

Maar wat is dan wel een goed criterium om te bepalen of iemand een groot geloof heeft of niet? Dat is het gebed. De intensiteit en de wijze waarop we bidden is een hele goed maat om de grootte van ons geloof te peilen. En dat brengt ons dan bij de vraag: hoe staat het met ons bidden? Hoe vaak bidt u tot de Here? En hoe bidt u tot de Here? Met welke verwachting? Is het gebed voor u een plichtmatig iets? En bidt u alleen maar voor uw eten, drinken en vergeving van uw zonden. Of is uw gebedsleven vol van dynamiek. Waarin u allerlei dingen voor de Here brengt. Uw grote en kleine verdriet. Uw grote en kleine vreugde.

Ik denk dat ik er niet ver naast zit als ik veronderstel dat bij velen van ons het gebedsleven tamelijk arm is en dat we nog veel moeten leren. Zoals ook de discipelen nog veel moesten leren over de praktijk van het bidden. En op een dag vroeg een discipel van de Here dan ook aan Hem: Here, leer ons bidden, zoals ook Johannes zijn discipelen geleerd heeft. En toen leerde Hij hen het gebed dat wij nu kennen als het 'Onze Vader'. Maar daar liet de Here het niet bij. Hij leerde ze niet alleen wat ze moesten zeggen, maar Hij leerde ze met welke verwachting ze naar de Here moesten

gaan. En daarvoor gebruikte Hij een beeld. Het beeld van een vriend die middag in de nacht bij een vriend van hem aanklopt om een paar broden te lenen. En zo zijn we dan bij de tekst van vanmorgen. Een tekst die ik voor u als volgt heb samengevat:

Wie tot de Here bidt, bidt nooit tevergeefs

want

1. Ons leven gaat Hem ter harte

2. Hij wil ons vertrouwen in Hem niet beschamen

We zullen dus eerst gaan zien, dat we nooit tevergeefs tot de Here bidden, omdat ons leven Hem ter harte gaat. Wat laat de Here Jezus Zich hier weer kennen als een kenner van ons hart. Want Hij legt in dit beeld de oorzaak van ons vaak zo zwakke gebedsleven bloot. Namelijk het feit dat wij veel te weinig van God verwachten. God veel te veel op afstand houden.

En de Here Jezus brengt God hier heel dichtbij. Heel direct spreekt Hij ze aan. "Wie van u", zegt Hij. Niet: "Er was er eens" Nee. "Wie van u...." En zo moeten ze wel meedenken bij deze vraag. "Wie van u zal een vriend hebben" Hoort u het? "Een vriend hebben." Het gaat hier om een vriend van u. En die vriend komt bij u. En die vriend vraagt of u hem drie broden wilt lenen, omdat hij een vriend op bezoek heeft gekregen. We vergeten nu maar even dat het midden in de nacht was, dat hij kwam. Daar hebben we het straks bij het tweede punt over. Als er nu een vriend bij u komt om drie broden te lenen, omdat hij een vriend op bezoek heeft gekregen. Wat doet u dan? Een vriend in nood, komt bij u. Een vriend die zijn gastvrijheid aan een andere vriend wil bewijzen, maar zelf niet genoeg in huis heeft. Wat doe je dan? Laat je die vriend stikken? Nee toch! Want als vriend ben je betrokken bij het wel en wee van je vriend. En als een vriend je om hulp vraagt, dan is er in je hart toch het verlangen om die hulp te bieden, waar je kan. Daar ben je toch vrienden voor. Het is fijn als je vriend je om hulp vraagt en je hem uit de brand kunt helpen. Wie doet dat niet graag?

Nu dan. Als wij er al plezier in hebben om een vriend te helpen. Wij die van nature zondig zijn. Hoeveel te meer geldt dat dan voor de Here. Die is volkomen lief heeft. Die als geen ander begaan is met ons lot. Betrokken is op ons leven. Als Hij ons zelfs zo lief heeft dat Hij zijn enige Zoon voor ons overgegeven heeft aan lijden en de dood. Hoeveel te meer zal Hij ons dan helpen als wij zijn hulp vragen in kleinere dingen. In

dingen waar zijn Zoon niet voor hoeft te lijden en te sterven. Of denkt u dat de Here niet geïnteresseerd is in uw kleine vreugde of verdriet? Dan kent u God niet. De Here wil bij alle dingen die in ons leven gebeuren een plaats hebben. Dat vindt Hij zelfs heerlijk. Om overal in gekend te worden. Om in allerlei kleine en grote dingen te helpen. Wie denkt dat God ons gauw moe is, moet eens letten op Abraham. We hebben daar net over gelezen.

Abraham wordt in de Bijbel verschillende keren een vriend van God genoemd. Abraham wist dat God hem liefhad. En daaruit putte Abraham dan ook de moed om tot vijf keer toe aan God te vragen om toch Sodom te sparen. En toch werd God niet boos op Abraham. Moet je je voorstellen, dat je geld inzamelt voor het Rode Kruis. Durven jullie, jongelui, vijf keer op een dag bij je ouders aan te komen voor geld voor het Rode Kruis? Ze zien je aankomen. Als je één keer thuis vraagt thuis of je vijf gulden mag pakken voor het Rode Kruis, dan zal dat geen problemen opleveren. Maar als je dan even later weer bij ze komt en zegt: "Vijf gulden is eigenlijk niet zo veel. Mag ik er misschien nog vijf gulden bij?" Dan zal dat waarschijnlijk ook nog wel mogen. Maar zou jij je even later nog een keer om tien gulden durven vragen? Ik denk dat het geduld van je ouders toch wel een beetje opraakt. Misschien zou je het nog een keer durven, maar dat is dan toch wel de laatste keer. Maar Abraham durfde het zelfs nog twee keer te vragen. En toch werd God niet boos op hem. Omdat God van Abraham hield. Omdat Abraham zijn vriend was. Omdat God betrokken was bij het leven van Abraham. En wat voor Abraham belangrijk is, is ook belangrijk voor God.

En zo is het vandaag ook nog. Wat voor u, wat voor jullie jongelui, belangrijk is, is ook belangrijk voor de Here. Wat ons aan het hart gaat, gaat ook Hem aan het hart. Alleen al om het simpele feit dat het belangrijk is voor u, zorgt ervoor dat het ook belangrijk is voor de Here. Want Hij is nu eenmaal bij uw leven betrokken. Dat in de eerste plaats.

Maar er is nog een reden waarom de Here ons altijd zal helpen, als we dat vragen. Omdat de **Here ons vertrouwen in Hem niet wil beschamen**. Dat zullen we in de tweede plaats gaan zien.

Bij het eerste punt waren we maar even vergeten, dat de vriend midden in de nacht komt. Een voor het eerste punt onbelangrijk detail. Maar voor het tweede punt is dit detail wel heel belangrijk. Want de Here Jezus komt daar namelijk in zijn conclusie in vers 8 op terug. Waar Hij zegt: 'Ik zeg u, zelfs al zou hij niet opstaan en ze geven,

omdat hij zijn vriend was, om zijn onbeschaamdheid zou hij opstaan en hem geven, zoveel hij nodig heeft. Op dit vers is de verdeling van deze preek gebaseerd. De Here Jezus geeft hier namelijk twee redenen aan die de vriend in het huis heeft om zijn vriend het gevraagde te geven. De eerste reden is dat ze vrienden ze. Dat op zich is al reden genoeg. En gesteld dat het niet genoeg is, dan zal hij opstaan vanwege de onbeschaamdheid van de vriend.

Over welke onbeschaamdheid heeft de Here Jezus het hier? Die onbeschaamdheid zit hem in het tijdstip waarop die vriend aanklopt. Want dat is toch niet zo prettig. Dat iemand midden in de nacht drie broden komt lenen. Terwijl iedereen al in bed ligt. De deur al op slot is. En een deur op slot doen, was in de tijd van de Here Jezus wel wat meer werk dan tegenwoordig. Wij draaien even een sleutel om en de deur zit op slot. Maar zo ging dat toen niet. Toen werd er een zware balk gebruikt om de deur dicht te houden. Die balk zat aan de binnenkant voor de deur. Soms zie je dat nog wel eens. Bijvoorbeeld bij houten deuren op een boerderij of in een oude werkplaats of garage. Zo'n balk eraf halen, kost best moeite en het maakt ook veel lawaai. Nu zou dat op zich niet zo erg zijn als je alleen in huis bent. Maar er zijn ook kinderen in huis. En als je dan de deur van het slot gaat halen, dan worden ze zo goed als zeker wakker. Want in die tijd waren er niet allemaal aparte kamers in huis. Een woonkamer en een keuken, slaapkamers en een badkamer. Nee. Bij de gewone mensen, gebeurde bijna alles in een kamer. De huiskamer was ook de slaapkamer. En men sliep allemaal bij elkaar, vaak zelfs in één bed. En als er geen geld was voor een bed of het bed te klein was, dan sliep men op de grond. Zo ging het in die tijd. En zo ging het ook hier. Want die man kan vanuit zijn bed zijn vriend toespreken. Terwijl de deur nog gesloten was.

Maar hij stuurt zijn vriend niet weg. Ook al betekent dat, dat hij eerst uit bed moet gaan om een lamp aan te doen. Niet even met een knopje. Nee. Hij moest een olielamp aansteken met vuur. Dus het is onvermijdelijk dat straks iedereen wakker is. Uit bed klimmen, de olielamp aandoen, de deur ontgrendelen. Een vaste slaper, die daar niet wakker van wordt.

Maar de vriend in huis heeft blijkbaar al die moeite voor zijn vriend over. Als hij het al niet zou doen, omdat het zijn vriend is die voor de deur staat. Dan zou hij het wel doen om zijn onbeschaamdheid, zegt Jezus.

Wat moet je je daar nu eigenlijk bij voorstellen, bij "onbeschaamdheid". Nou. Je hebt verkeerde onbeschaamdheid en onschuldige onbeschaamdheid. In dit geval gaat het natuurlijk om onbeschaamdheid die niet verkeerd is. Je bent onbeschaamd als je iets doet wat eigenlijk niet hoort. Als je iets doet waar mensen zich gewoonlijk voor schamen, maar waar jij je niet voor schaamt. Zo zijn kleine kinderen zijn vaak onbeschaamd. Ik moest een keer in een klein kerkje in Drenthe preken. Tijdens de preek ging er een meisje van een jaar of vier van haar stoel af, de gang in. Een paar minuten later kon iedereen in de kerk haar horen roepen: "Mama, ik heb gedrukt!" Haar moeder kreeg zo'n boei en schaamde zich te pletter en de gemeente zat te gniffelen. Maar dat kind weet van de prins geen kwaad. Ze doet het juist ontzettend goed. Ze doet precies wat haar mama haar heeft geleerd. Ze snapt niet waarom de mensen moeten lachen. Zij heeft een vieze bips. En dan moet ze roepen, zo heeft mama haar dat geleerd. En ze heeft daar ook ongetwijfeld vol vertrouwen op haar moeder gewacht. En hoe grote boei die moeder ook had, ze had het niet over haar hart kunnen verkrijgen, haar kind daar te laten zitten. En dus stond ze op en ging naar haar dochtertje toe. Dat is onschuldige onbeschaamdheid. Waar een ander zich voor zou schamen, doet zij vol vertrouwen.

In een andere gemeente heb ik weer een ander voorbeeld van onbeschaamdheid meegemaakt. Daar had een volwassen verstandelijk gehandicapte broeder zijn verlanglijstje voor zijn verjaardag op het prikbord van de kerk opgehangen. Wij zouden dat niet in ons hoofd halen. Maar deze broeder zag daar geen enkel kwaad in en meende de gemeenteleden alleen maar behulpzaam te zijn. Dan hoefden ze niet zelfs iets te bedenken. Had ik mijn verlanglijst opgehangen, dan had men er schande van gesproken. Maar nu stonden gemeenteleden met elkaar te overleggen wat ze zouden geven. En zo werd het onbeschaamde vertrouwen van deze broeder beloond.

En zo is het ook in het verhaal van de Here Jezus. Die ene vriend was ook onbeschaamd. Door midden in de nacht een andere vriend lastig te vallen om een paar broden. Hij had zoveel vertrouwen in zijn slapende vriend, dat hij gewoon naar hem toe is gegaan in het vaste geloof dat zijn het niet erg zou vinden en hem zou helpen. Ook op een onschuldige manier. Natuurlijk is zijn vriend in het andere huis wel zo goed om hem drie broden te lenen. Die is gewoon altijd aardig en vriendelijk voor hem. Natuurlijk geeft hij hem die drie broden. Het is komt niet in hem, dat zijn vriend hem

dat wel eens zou kunnen weigeren. Want zo is zijn vriend niet. Zoveel vertrouwen heeft hij in zijn vriend.

En wie zoveel vertrouwen ziet, die moet wel erg hard zijn om dat vertrouwen vervolgens in de grond te boren door niet aan de wens van die ander te voldoen. Want je weet dat je die ander dan in grote verwarring en diep teleurgesteld achterlaat. 'Waarom geeft hij mij die broden niet? Heb ik iets verkeerd gedaan? Is hij boos op me?' Wie wil dat zijn vriend aandoen? Niemand toch?

Welnu, met zoveel vertrouwen wil de Here nu ook dat wij tot Hem bidden. Wij hoeven ons van de Here niet af te vragen of Hij het te druk heeft. Of dat hij misschien belangrijkere dingen aan zijn hoofd heeft. Of dat Hij misschien even rust wil. De Here Jezus leert hier zijn leerlingen en ook ons, dat wij ons dat niet hoeven af te vragen. Maar dat wij altijd vol vertrouwen naar God toegaan met onze nood en blijdschap, in de wetenschap dat Hij luistert. Want Hij is betrokken bij ons leven en nooit wil Hij ons vertrouwen stuk maken. Hij is juist blij als wij zoveel vertrouwen in Hem hebben. Daarom zal God ons nooit teleurstellen als wij op Hem vertrouwen. Hij helpt ons altijd. Echt. Altijd.

Maar misschien denk u nu. Ja, dat kan de dominee wel zeggen, maar dat is niet altijd waar. "Want toen mijn moeder, of oma, of iemand anders die ons lief is, heel erg ziek was en in het ziekenhuis lag, heb ik de Here gevraagd of Hij haar beter wilde maken. Maar dat heeft de Here toen niet gedaan. Want zij is gestorven. En nu mis ik haar heel erg. Het is dus niet altijd zo, dat de Here helpt als je dat vraagt."

Toch helpt de Here. Echt. Hij zal altijd helpen. Maar misschien niet altijd op de manier, die wij willen. Op de manier die wij in gedachte hebben. Maar daarom helpt Hij nog wel. Zelfs beter dan wij gedacht hebben. Want wij weten niet altijd alles. De Here weet dingen, die wij niet weten. De Here weet, waarom het in dit geval beter was, dat die persoon stierf.

Laat ik dat duidelijk mogen maken met een verhaaltje. Stel dat je nog klein bent, een jaar of zeven. En op een koude regenachtige herfst dag sta je voor het raam naar buiten te kijken. En je ziet je een jongen uit de buurt met zijn fiets over de straat rijden. Maar hij doet gevaarlijk. Want hij slingert heel erg. Dan komt er een auto van achteren aanrijden. Maar die jongen heeft niets in de gaten. En blijft slingeren. De auto probeert er langs te komen. En op het moment dat de auto naast hem is, slingert hij nog meer en

komt tegen de auto aan. Hij smakt met zijn fiets tegen het wegdek. En knalt met zijn hoofd tegen de stoeprand. Wat vreselijk. Vervolgens zie je hoe de bestuurder van de auto stopt en gaat kijken. Daarna zie je hem zijn zaktelefoon pakken om een ziekenauto te bellen. En daarna gaat hij snel terug naar de jongen. Hij legt zijn jas over hem heen. Maar verder doet hij niets. Helemaal niets.

Maar als kind van zeven wordt je boos. Waarom tilt hem niet op om hem in zijn auto te leggen. Hij ligt daar op die koude straat. Terwijl het ook nog regent. Waarom legt hij hem nou niet in de auto. Waarom doet hij nou zo stom? Even later hoor je de ziekenwagen en zie je de broeders uitstappen. Hè, gelukkig. Maar ook die broeders tillen de jongen niet gelijk van de straat. En je wordt ook als boos op hen. Waarom laten ze hem daar nu op die koude en natte straat liggen?? Even later zie je hoe ze de jongen eerst een soort kraag omdoen en dan met een speciaal brancard heel voorzichtig optillen en in de ziekenwagen leggen.

Later legt iemand je uit, dat het heel goed was wat die man gedaan had. Het was wel koud en nat voor die jongen, daar op de weg. En dat was ook heel vervelend. Maar toch was het beter voor hem op de koude weg blijven liggen, dan dat hij zo maar opgetild zou worden. Want als hij zomaar opgetild was, dan waren mogelijk zijn nek- of rugzenuwen, waardoor hij voor de rest van zijn leven verlamd zijn. Dat zou nog veel erger zijn, dan een die kou die hij nu ondervond. Maar dat weet jij niet als kind van zeven. En omdat je dat niet weet, vind je het heel erg dat die man die jongen niet in de auto legt. Maar nu, nu je verder kunt kijken, ben je blij dat hij dat niet gedaan heeft.

Zo kan het ook gaan met God. Wij kunnen denken dat God ons niet helpt en in de kou laat staan. Maar dan moeten we steeds goed beseffen dat God zoveel meer weet dan wij. Wij zien vaak maar zo weinig. En daarom kunnen we soms denken, dat God niet naar ons luistert. Omdat Hij andere dingen doet, dan wij willen. Maar reken maar. Als wij hetzelfde zouden weten als God, dan zouden wij God vragen om te doen wat Hij aan het doen is. Zo kan het wel eens erop lijken, dat God niet naar ons luistert. Maar toch, het is echt waar: God helpt ons altijd als wij Hem dat vragen. Altijd. Omdat Hij van ons houdt. En omdat Hij nooit ons vertrouwen in Hem stuk zal willen maken. Dus als je in nood bent, bid dan maar gerust tot God. Want God luistert naar ons en zal ons altijd helpen.

Amen